

27 października 2017 r.

Oświadczenie KNF w sprawie informacji zawartych w opublikowanym na stronie internetowej „wyborcza.biz” artykule „Słaby nadzór nad funduszami inwestycyjnymi może Polaków dużo kosztować”

Komisja Nadzoru Finansowego oświadcza, że informacje zawarte w opublikowanym na stronie internetowej „wyborcza.biz” w dniu 25 października 2017 r. artykule autorstwa Macieja Samcika „Słaby nadzór nad funduszami inwestycyjnymi może Polaków dużo kosztować”, w szczególności stwierdzenia „(...) *urzędnicy państwowego nadzorczy włączają na to ramionami, a klienci funduszy tracą setki milionów złotych. (...)*”, „(...) *KNF tonie w biurokracji, zamiast skupić się na monitorowaniu zagrożeń i prześwietlaniu funduszy pod kątem prowadzenia inwestycji zgodnych ze statutem, czyli umową zawartą z inwestorami. (...)*”, a także „(...) *Afery dotyczące funduszy inwestycyjnych, wynikające w dużej części z niewydolności systemu nadzoru i kontroli nad nimi, mogą nas więc wyjątkowo drogo kosztować. (...)*”, w zakresie w jakim odnoszą się do działań KNF i Urzędu KNF, są nieprawdziwe. KNF oświadcza, że w ww. artykule funkcjonowanie KNF i Urzędu KNF zostało przedstawione w sposób nie znajdujący odzwierciedlenia w rzeczywistości, a także bez jakiegokolwiek odniesienia do uwarunkowań wynikających z przepisów prawa, w tym w oderwaniu od zakresu uprawnień, jakimi dysponują KNF oraz Urząd KNF.

Stosownie do brzmienia art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, dalej „Kpa”) organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, w związku z czym, KNF, do której znajdują zastosowanie przepisy Kpa, jest obowiązana do działania na podstawie oraz w granicach prawa.

W odniesieniu do stwierdzeń zawartych w ww. artykule, sugerujących brak podejmowania przez KNF oraz Urząd KNF działań, które w ocenie autora publikacji powinny być podejmowane w celu przeciwdziałania poniesieniu strat przez inwestorów funduszy, podkreślenia wymaga, że KNF oraz Urząd KNF nie są wyposażone w kompetencje umożliwiające władczą ingerencję w decyzje inwestycyjne podejmowane w odniesieniu do aktywów funduszy inwestycyjnych.

Podkreślenia wymaga, że KNF w ramach nadzoru nad rynkiem funduszy inwestycyjnych podejmuje działania w zakresie swojej właściwości merytorycznej w oparciu o informacje pozyskiwane w toku sprawowanego nadzoru, a także uwzględnia w ramach podejmowanych czynności informacje przekazywane przez inwestorów funduszy oraz pozyskuje je z wszelkich dostępnych źródeł. W toku podejmowanych działań nadzorczych, w tym prowadząc korespondencję nadzorczą z podmiotami nadzorowanymi, Urząd KNF zwraca uwagę na bezwzględną konieczność uwzględniania przez podmioty nadzorowane w prowadzonej działalności zasady prymatu interesu uczestnika funduszu inwestycyjnego, wynikającej w szczególności z art. 3 ust. 3 oraz z art. 10 ustawy z dnia 27 maja 2004 r.

o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1896, z późn. zm.; dalej „Ustawa o funduszach”).

Należy jednocześnie zaznaczyć, że KNF posiada i wykorzystuje uprawnienia nadzorcze przysługujące KNF zgodnie z obowiązującym prawem, w szczególności uprawnienia do wykonywania nadzoru i dokonywania oceny zgodności realizowanej przez fundusz inwestycyjny polityki lokacyjnej z Ustawą o funduszach, statutem funduszu i interesem jego uczestników, przy czym należy zaznaczyć, że uprawnienia KNF w tym zakresie zostały ukształtowane jako działania mające charakter *ex post* w odniesieniu do transakcji oraz innych czynności prawnych dokonywanych przez fundusze inwestycyjne. Podkreślenia przy tym wymaga, że podmiotem ponoszącym pełną odpowiedzialność za prawidłowość i zgodność z prawem transakcji oraz innych czynności prawnych dokonywanych przez fundusz inwestycyjny, jest co do zasady towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające danym funduszem inwestycyjnym i reprezentujące ten fundusz.

W przypadku, gdy KNF stwierdzi w ramach sprawowanego nadzoru występowanie nieprawidłowości w realizacji polityki inwestycyjnej funduszu lub w działalności towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego tym funduszem, w tym gdyby zgodnie z oceną KNF dokonaną w ramach przysługujących jej uprawnień polityka lokacyjna realizowana przez fundusz inwestycyjny naruszała przepisy Ustawy o funduszach, statut funduszu lub interes jego uczestników, KNF może zastosować środki nadzorcze przewidziane przepisami Ustawy w postaci m.in. przeprowadzenia kontroli w ww. podmiotach lub nałożenia sankcji administracyjnych.

Należy podkreślić, że postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia na podmioty prowadzące działalność na rynku funduszy inwestycyjnych sankcji administracyjnych, musi być zawsze przeprowadzone zgodnie z wymogami Kpa. Informacje zarówno o wszczęciu ww. postępowania administracyjnego (wraz z przyczynami wszczęcia tego postępowania) oraz o nałożonych karach mogą zostać w takich przypadkach przekazane przez KNF do publicznej wiadomości, w stosownych komunikatach dostępnych na stronach internetowych KNF.

Należy również zaznaczyć, że **szczegółowe informacje dotyczące działań nadzorczych** podejmowanych przez KNF oraz przez Urząd KNF **nie mogą podlegać ujawnieniu**, ze względu na spoczywający na KNF oraz Urzędzie KNF obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 280 Ustawy o funduszach, a także związane z jej ujawnieniem surowe konsekwencje karne, zgodnie z którymi ujawnienie tajemnicy zawodowej lub jej wykorzystanie niezgodne z przeznaczeniem zagrożone jest karą grzywny do 1.000.000 zł albo karą pozbawienia wolności do lat 3 (por. art. 289 Ustawy o funduszach), jak również ze względu na możliwą odpowiedzialność odszkodowawczą związaną z ujawnieniem takich informacji. W związku z powyższym, informacje prezentowane przez KNF i Urząd KNF muszą bezwzględnie pozostawać w zgodzie z obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej.

W Prokuraturze Regionalnej w Łodzi prowadzone jest śledztwo dotyczące m.in. podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę uczestników funduszy inwestycyjnych, których

organem jest FinCrea TFI SA (zarządzającym tymi funduszami był do końca maja 2016 r. DM W Investments SA). Przewodniczący KNF złożył oświadczenie o działaniu w charakterze pokrzywdzonego w sprawie prowadzonej w Prokuraturze Regionalnej w Łodzi i ma uprawnienia strony w tym postępowaniu. Jednocześnie za pośrednictwem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego prowadzona jest korespondencja z Prokuraturą prowadzącą rzeczony postępowanie. W toku tej korespondencji, na potrzeby postępowania dowodowego w ww. sprawie, przekazane zostały obszerne materiały zgromadzone w trakcie podjętych przez UKNF działań nadzorczych.